

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. április 5.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 76. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. l. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Kállay miniszterelnök három napon keresztül nagyfontosságú megbeszéléseket folytatott Rómában

A Szentatya 1 óras kihallgatáson fogadta miniszterelnökünket – Az olasz sajtó méltatja a látogatás jelentőségét – Rooseveltt-Sztalin találkozó?

A kubáni hidfő ellen sikertelen tömegtámadást intéztek a bolsevisták

Tunéziában csak kisebb harcitévőkénység folyt – Amerikai terror támadás Páris ellen, 200 halott, sok sebesült – Az angolszászok légitámadást intéztek Palermo és Essen ellen is

Kállay Miklós, Magyarország miniszterelnöke három napon keresztül Rómában tartózkodott, ahol beható tanácskozásokat folytatott Mussolini miniszterelnökkel és egy óras kihallgatáson jelent meg a Szentatyánál. Ez a látogatás újabb bizonyítéka annak a baráti jóviszonynak, amely a szövetséges Olaszország és Magyarország között fennáll és azoknak a szívélyes kapcsolatoknak, amelyek a Vatikánt és országunkat egymáshoz fűzik.

Kállay miniszterelnök már több mint egy éve áll a magyar kormány élén mint miniszterelnök és külügy-miniszter, és ez alatt az idő alatt ő is, mint elődei tovább ápolta azt a szívélyes, baráti viszonyt, amely az olasz és magyar nép között fennáll. Mint eddig minden elődje, Kállay miniszterelnök is kötelességének érezte, hogy látogatást tegyen Rómában és személyesen megismerje Mussolini miniszterelnököt, a baráti olasz nép nagy Duceját és kihallgatáson jelenjen meg Viktor Emánuel olasz király és császárnál. Ez volt római látogatásának egyik célja. A másik célja pedig az volt, hogy kihallgatáson jelenjen meg Özsentsége XII. Pius pápánál.

Olaszország és Magyarország barátsága évszázadok óta szoros és szívélyes. Ez a barátság a múltban is kiállt minden próbát, mert a két nép lelke mélyéből fakad. Most, amikor ezen a barátságon kívül még a közös ellenség ellen vívott harc fegyverbarátsága is egybekapcsolja a két nemzetet, ha lehet, még szorosabb a barátság, és még jobban összeforr a két nemzet a szabadság és az európai civilizáció szent eszményeinek védelmében.

A mai világégés

a háboru pusztításai közepette igazi áldás, hogy rendületlenül áll Szent Péter trónja s azon Özsentsége XII. Pius pápa, a világ legnagyobb tekintélye, akit a legmagasztosabb szempontok vezetnek, amikor mindent elkövet, hogy enyhítse a milliók szenvedéseit és minden erejével oda hason, hogy az isteni és emberi igazság mielőbb győzedelmeskedjék.
Kállay miniszterelnököt, Szent Ist

ván országának kormányfőjét kitüntető szeretettel fogadta a Szentatya. Az az örvendetes összhang, amely a pápai trón és Magyarország közt fenn áll, nagy jelentőségű úgy ma, mint a jövőben. Az a szívélyesség, amelylyel a Szentatya miniszterelnökünket fogadta, az egész nemzetnek szól, a kereszténységért évszázadok óta harcoló magyar népnek, amelyet különösen kedvel a Szentatya.

Kállay miniszterelnök tárgyalásai ról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Kállay Miklós, Magyarország külügyminisztere az olasz kormányelnök meghívására hivatalos látogatásra Olaszországba érkezett, ahol április 1-én, 2-án és 3-án tartózkodott. Kállay Miklós miniszterelnök ilymódon — elődei példáját követve — felvehette a személyes érintkezést a fasiszta kormány legfőbb személyiségeivel. A Duceval és Bastianini külügyi államtitkárval folytatott megbeszélései során a magyar kormányelnöknek alkalma volt alapos vizsgálat tárgyává tenni az általános politikai, és katonai helyzetet és azokat a kérdéseket, amelyek különösen érdeklík Olaszországot és Magyarországot az Olaszország, Németország és a hármasegyezmény többi nemzetei által követett közös célkitűzések keretében. A megbeszélések, amelyeken ismét kitűnt a nézetek legteltjesebb azonossága, annak a szívélyes barátságnak légkörében folyt le, amely mindig is jellemezte a két ország kapcsolatait, melyek ma jobban, mint valaha, egyek abban a szilárd elhatározásban, hogy a jövőben is szorosan együttműködnek a közös érdekek előmozdításán és Európának a valódi igazságosság és méltányosság alapján való újjáépítésén.

Kállay miniszterelnököt a római pályaudvaron, amelyet erre az alkalomra magyar és olasz zászlókkal díszítettek fel, a Duce fogadta az olasz állam, a hadsereg és a fasiszta párt előkelőségeinek élén. A Duce meleg kézszerítással üdvözölte miniszterelnökünket.

Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter olaszországi látogatása alatt kihallgatáson jelent meg

III. Viktor Emánuel olasz király és császárnál.

Az olasz uralkodó villásreggelen látta vendégül a magyar miniszterelnököt és kíséretének tagjait. A villásreggelen rajtuk kívül résztvett Máriaassy Zoltán kvirináli követ és óvári Papp Gábor követségi tanácsos.

A Duce Kállay Miklós miniszterelnököt szűkkörű ebéden látta vendégül. Az ebéden megjelent Máriaassy Zoltán kvirináli magyar követ, Szentmiklóssy Andor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, Bastianini külügyi államtitkár és Anfuso budapesti olasz követ.

Bastianini olasz külügyi államtitkár estebédet adott a magyar miniszterelnök tiszteletére. Megjelentek Anfuso budapesti olasz követ, Colonna herceg és Arlotta volt budapesti olasz követek, Verutti nagykövet, az olasz kormány több tagja, a miniszterelnök kísérete és a magyar követség tagjai. A vacsora végeztével Bastianini külügyi államtitkár felköszöntötte a magyar nemzetet és Horthy Miklós kormányzót s szívélyes üdvözlő szavakat intézett a magyar vendégekhez.

Kállay Miklós miniszterelnök válaszában meleg jókívánságait tolmácsolta az olasz nemzetnek, majd a király és császár, valamint a Duce egészségére ürítette poharát.

Máriaassy Zoltán kvirináli magyar követ ugyancsak estebédet adott Kállay Miklós miniszterelnök tiszteletére.

A Szentatya

április 3-án délelőtt ünnepélyes különkihallgatáson fogadta Kállay Miklós miniszterelnököt és külügyminisztert. A vatikáni államtitkárság magyar és vatikáni zászlókkal feldíszított gépkocsikat küldött a miniszterelnök szállására. A miniszterelnök és kíséretének tagjai több pápai világi kamarás kíséretében a vatikáni gépkocsikon hajtottak a Vatikánba. Elkísérte a miniszterelnököt a pápai

kihallgatásra kíséretének tagjai közül báró Apor Gábor szentszéki magyar követ, dr. Luttor Ferenc pápai protonotárius, a szentszéki magyar követség kánonjogi tanácsosa és Perczel Tamás követségi titkár. A menet néhány perccel 11 óra előtt érkezett meg a Szent Damazus-udvarba, ahol két pápai világi kamarás fogadta a miniszterelnököt és kíséretét.

Az ugynevezett Gobelin-teremben Msgr. Arborio Mella di Sant' Elia pápai főszertartásmester fogadta a miniszterelnököt, a pápai udvartartás több magasrangú tagjának élén.

Ekkor a szolgálattévő pápai kamarás jelentette a Szentatyának a magyar miniszterelnök érkezését, majd Kállay Miniszterelnököt bevezette XII. Pius pápa dolgozószobájába. A miniszterelnök több mint egy óra hosszat tartózkodott a pápa dolgozószobájában. A rendkívül hosszú kihallgatás során a Szentatya szívélyes beszélgetést folytatott Magyarország miniszterelnökével. Kállay Miklós miniszterelnök ez alkalommal latin nyelven finom pergamenen írt postulatíót, vagyis ünnepélyes kérelmet nyújtott át a Szentatyának, amelyben árpádházi Boldog Margit szenté avatását kéri.

A különkihallgatás után a kíséret tagjai, élükön Apor Gábor szentszéki magyar követtel, bevonultak a pápai dolgozószobába, ahol egyenként bemutatották őket a Szentatyának. A Szentatya néhány magyar szóval üdvözölte őket és apostoli áldását küldte Magyarországnak, majd a jelenlévőknek átnyújtotta a püspöki jubileum alkalmával vert emlékrmet.

Kállay Miklós miniszterelnök és kísérete ezután Maglione bíboros államtitkár lakosztályába vonult, ahol szívélyes megbeszélést folytatott Maglione bíboros államtitkárval, majd bemutatta kíséretének tagjait is.

Kállay miniszterelnök vasárnap reggel elhagyta Rómát és elindult Magyarországra felé.

Megélénkült a tunéziai hadszíntér

El Guetar és Maknassi vidéken a németek visszaverték az ellenség valamennyi támadását — Az angolszászoknak nem sikerült kitörniük a síkságra

Berlin, április 5.
Az Interini. jelenti, hogy a tunéziai arcvonalt északi szakaszán tegnap is aránylagos nyugalom volt. Kölcsönös felderítő és tűzérési tevékenység során a németek néhány ellenséges foglyot ejtettek. A foglyok elmondották, hogy az utóbbi napokban különösen súlyos veszteségeket szenvedtek a brit csapatok és nagyon kedvezőtlenül nyilatkoztak a harcbevett francia csapatokról, amelyekről azt állítják, hogy harci szempontból teljesen értéktelenek.

Medjed el Bab vidékén, ahol az ellenség az utóbbi napokban át csoportosította csapatait, felűnt az első angol gyalogos hadsereg. Német részről feltételezik, hogy ezen a szakaszon a délkeleti arcvonalon folyó eseményekkel összefüggésben rövidesen megindul az ellenséges támadás. Ezt a nézetet az is alátámasztja, hogy az ellenség az utóbbi napokban rendkívül élénk tűzérési előkészítést végez. A német zuhanóbombázók eredményesen támadták az ellenség új ütegállásait és 9 ütegállást elpusztítottak.

A középső arcvonalon El Guetar és Maknassi vidékén nagyobb harcok folytak. Főleg az amerikai csapatok voltak tevékenyek. Az ellenség a hágók elleni támadásokkal megkísérelte,

hogy kijusson a síkságra, ahol harcavethető páncélos alakulatait. Kemény, részben közelharcokban a német—olasz csapatok visszaverték az ellenség támadásait és mindenütt megtartották állásaikat.

Djebel Berda lejtőin is élénk harcitévenység folyt.

Délen a nyolcadik brit hadsereg nagykitérésű német aknamezők megtisztítása után folytatja felfejlődését északi irányban. Oudref környékén nagyobb ellenséges erőket vonnak össze. Feltételezhető, hogy az angolok itt is folytatják támadásukat, bár a harcok súlyát az amerikaiak viselik.

Amerikai terrortámadás Páris ellen

Nagy károk keletkeztek—Több mint száz halott, sok sebesült

Berlin, április 5.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy amerikai légitörök vasárnap a déli órákban, napfényes időben légitámadást intéztek Páris és környéke lakónegyedei ellen.

A támadás kimondottan terrorjellegű volt, ami abból is kitűnik, hogy bombák hullottak két sportpályára is. Az egyikén éppen a tava-

szí löversenyt tartották meg, a másikon pedig sebesült katonák támogatására rendeztek jótékonycélú versenyt.

A terrortámadás folytán sok épület összedőlt vagy megrongálódott. A halottak száma több mint száz, sokan megsebesültek.

A német légvédelem hét amerikai repülőgépet lelőtt. Valamennyi négymotoros volt.

Huszonegy repülőgépet vesztek az angolok Nyugatnémetország felett

Berlin, április 5.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol légitörök vasárnapra virradóra légitámadást intéztek Németország nyugati tartományai ellen. Károk keletkeztek, különösen Essenben.

A Rajna—vestfáliai iparvidék ellen intézett támadás során a német légvédelem 21 ellenséges repülőgépet lőtt le. A lelőtt gépek jórészt négymotoros repülőerődök.

Eden beszámolt Churchillnek amerikai tárgyalásairól

Amsterdam, április 5.
Eden angol külügyminiszter vasárnap repülőgépen visszaérkezett amerikai utjáról. Megérkezése után azonnal felkereste Churchillt és tájékoztatta tárgyalásai eredményeiről.

Mint most az angol sajtó cikkeiből kiderül, Eden washingtoni tárgyalásai alatt többek között kifejezte a brit kormányt az elhatározását is, hogy nem tűri más nemzetek beavatkozását a brit gyarmatbirodalom közigazgatásába.

Ezzel válaszolt Eden vezető amerikai politikusoknak arra az ismételt követelésére, hogy a nyugatindiai angol birtokokat kebelezzék be az Egyesült Államokba. A Daily Mail newyorki tudósítója szerint Eden és Halifax az amerikai kormánynak kijelentették, hogy a brit gyarmatok belső viszonyaiba való beavatkozás nem jöhet számításba. Anglia legfeljebb általános irányelvek elfogadására kész, amelyeket nemzetközi ítélőszék állapítana meg. (NST)

Daladiert, Blumot és Gamelin tábornagyot Németországba szállították

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német kormány a hozzáérkezett jelentésekből arról értesült, hogy az angolszász hatalmak hatalmukba akarnak keríteni több olyan francia politikusot, akik jelenleg Franciaországban tartózkodnak. Az angolok ezekből a politikusokból ellenkormányt akarnak alakítani, hogy újabb nyugtalanságot keltsenek Franciaországban.

A német kormány a szerzett értesülések alap

ján Daladier és Leon Blum volt miniszterelnököket és Gamelin tábornagyot Németországba szállította. Laval azon kérésének, hogy álljanak el ezen határozat végrehajtásától, nem tehetett eleget a német kormány. Berlin azonban megnyugtatta a francia kormányt, hogy az említett politikusokkal való bánásmódban nem áll be változás és ha a körülmények lehetővé teszik, visszaszállítják őket Franciaországba.

Az angolszászok ismételten a Szovjetnek ígérk a Dardanellákat

Berlin, április 5.
A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Davis volt moszkvai angol nagykövetség beszéde és Hamilton—Ezer angol képviselő kijelentései meg-

erősítik azt a német felfogást, — hangsúlyozták a Wilhelmstrassen — hogy Anglia és Amerika egyaránt teljesíteni szándékozik a Szovjet terjeszkedési kívánságait. Ezzel kapcsolatban

T U R U L

FILMSZÍNHÁZ; TELEFON: 328

Kedd csütörtök

KALÓZSZERELEM

Főszereplők:

FOSCO GIACCHETTI, DORIS DURENTI, CAMILLO PILOTTO, ENRICO GLORI.

POTMŰSOR: magyar és olasz hirdető.

különösen jellemzőnek tartják, hogy Davis szó szerint így nyilatkozott: „A Dardanelláknak, mint közlekedési utnak használata, amely a Fekete tengert a Földközi tengerrel és a világtengekkel köti össze, természetesen olyan ügy lesz, amely egyedül az oroszokra tartozik.”

Ez a nyilatkozat nem jelent mást — mondták a Wilhelmstrassen — mint hogy a Szovjetnek közvetlenül kezébe adják a Dardanellák kulcsát. Kerr angol képviselő megjegyzése is hasonló irányú, amidőn kijelentette, hogy az oroszokra kell bízni, hogy gondoskodjanak saját biztonságukról és az ehhez szükséges előteret meghatározzák, tekintve, hogy már óriási árat fizettek a győzelemért.

NÉMET BOMBÁZÓK VÁRATLAN NAPPALI TÁMADÁSSAL MEGROHANTÁK EASTBURNE VÁROSÁT

Berlin, április 5.
(NTI). Gyors német harci repülőgépek a déli órákban kis magasságból támadást intéztek az Anglia déli partján fekvő Eastburne város ellen. A támadás idején teljesen felhőtlen volt az ég. A brit elhárítást a támadás meglepetésszerűen érte, úgyhogy csak akkor kezdett működni, amikor a német repülőgépek már visszatérőben voltak. A német repülőgépek bombáztak barakkházakat és anyagraktárakat, ezenkívül tüzfegyverekkel lőtték élelmiszerraktárakat, halászállomásokot és középületeket. Brit vadászokat egyáltalán nem láttak. Valamennyi német repülőgép visszatért támaszpontjára.

A SVÉDORSZÁGI NÉMET ÁTMENŐFORGALOM

Stockholm, április 5.
Az Aftonbladet című svéd lap tárgyilagos felvilágosítással szolgál a svédországi német átmenőforgalom terjedelmére vonatkozóan. A cikk többek között rámutat arra, hogy a német szabadságos katonák átutazása lényegében csak Norvégia irányában történik. Hetenként husz ilyen vonat közlekedik mindkét irányban. A csapatokat azonban nem zárt kötelekben szállítják és nem visznek más fegyvert magukkal, mint oldalfegyvert, vagy pisztolyt.

Ezenkívül kétszer hetenként a Drontheim—Narvik vonalon haladnak át német szállítmányok svéd területre. Finnország felé nem utaznak nagyobb szabadságos csoportok, hanem hetenként kétszer két-két vasuti kocsit bocsátanak rendelkezésükre a német katonáknak. Ami a teherszállítást illeti, az csak német kocsikon bonyolódik le. Főképpen építőanyagot, szerszámokat, ruhát és járműveket szállítanak. Amennyiben hadianyagszállításról van szó, az csak minden egyes esetben külön engedéllyel történik. A szállítási díjakat a német—svéd kliring keretében fizetik ki.

SVÉD AGGODALOM

Stockholm, április 5.
(Német TI) A Svenska Landsbygdén, a svéd parasztpárt lapja szerint nyilvánvaló, hogy szovjet győzelem esetén Svédországot rendkívül nagy veszély fenyegetné. Nagyon valószínűnek kell tartani, hogy a nyugati hatalmak befolyása megakadályozná a bolsevistákat abban, hogy Svédországhoz vagy Skandináviához hozzányuljanak. (MTI)

ROBBANÁS A GÖTEBORGAI AKNAGYÁRBAN

Stockholm, április 5.
(Stefani) A göteborgi aknagárban heves robbanás történt. A gyár berendezése ugyszólván teljesen elpusztult. Több ember meghalt és sok ember megsebesült.

Gyökeres változást idéztek elő a német sikerek a keleti arcvonal helyzetében

A kubáni hídfőállás arcvonalát tervszerűen megrövidítették

Berlin, április 5.

Az Interinf. helyzetképet közöl a keleti arcvonalról és megállapítja, hogy keleten a harc-téri helyzet képe gyökeresen megváltozott a fontos kulcsállások körül lefolyt események következtében.

A helyzetet a következő két német siker jellemzi:

1. Izjum térségében a német támadó mozdulatok teljes sikerrel érték véget és a Donec nyugati partját megtisztították a két utolsó szovjet hídfőállástól is és

2. az Ilmen tótól délre megszállt a német főarcvonal. Erélyes támadásokkal kelet felé vitték arcvonalukat a német csapatok.

A keleti harctér eseményeiről a következő részleteket jelentik:

A Kubán hídfő vidékén visszaverték a németek nagy szovjet erők tömegtámadásait. Az itteni állásokat az arcvonal tervszerű megrövidítésével tömörebbé tették a németek. Az ellenség nem tudta megzavarni a tervszerűen végrehajtott elszakadó mozdulatokat. Az ellenség itt is rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett,

éppúgy, mint a korábban végrehajtott orosz és demjanszki arcvonalrövidítések során.

A kubáni hídfő északi szakaszán sűrű hullámokban támadtak a bolsevisták. Az összpontosított támadás összeomlott és az ellenség egy hadosztályának kötelékei kevés fogoly kivételével teljesen felmorzsolódtak. Ugyanígy jártak azok a szovjet zászlóaljok is amelyek az Azovi tenger partjáiig húzódó mocsaras vizeken kíséreltek meg előretörést.

A miuzsi arcvonalon viszonylagos nyugalom volt. A német csapatok három rohamvállalkozással sikereket értek el.

A Donec középső szakaszán végleg felszámolták a németek az ellenséges hídfőket és megtisztították a területet a bolsevistáktól. Most már a Donec egész középső szakasza szilárdan német kézen van.

A középső arcvonalszakaszon a Szovjet átcsoportosítja csapatait

A középső arcvonalszakaszon nem jelentettek jelentősebb eseményeket. A Szovjet itt folytatja erőinek átcsoportosítását.

Északon Szaraja Rusza térségében volt élénkebb harci tevékenység. A németek az ellenséget keleti irányban visszavetették és megjavították állásaikat. Leningrádnál az ellenség csatarepülőgépek kötelékeivel kísérelt meg támadást a német záróállások ellen. Rövid harc

után a német vadászok megtisztították a légitérteret az ellenségtől, miközben 10 Stomovikot lelőttek.

A német légierek megakadályozták, hogy az ellenség jégtörők segítségével megkezdje a hajó forgalmat a Ladoga tavon. A német légierek több naszádot elsüllyesztettek, egy jégtörőt pedig megrongáltak.

A Szovjetnek sürgős szüksége van harcikocsikra és repülőgépekre

Sztalin bizalmatlan a nyugati demokráciákkal szemben

Genf, április 5.

(Német TI) Londonból jelentik: Sir Walter Monckton, a cornwalli hercegség volt főállománygyésze, abban a jelentésében, amelyben szovjet-oroszországi utjának benyomásairól számolt be, kijelentette, hogy utja alatt meg kellett állapítania, hogy a Szovjet bizalmatlan a nyugati demokráciákkal szemben. A Szovjetunióban különösen azt kifogásolják, hogy Angliában és az Egyesült Államokban vannak olyan fegyverkezési munkások, akik még most is sztrájkba lépnek, mert nincsenek megelégedve munkafeltételeikkel. Moncktonnak értésére adták, hogy a Szovjetunióknak oly sürgős szüksége van harcikocsikra és repülőgépekre, hogy ilyen angol és

amerikai munkások magatartását egyszerűen nem értik meg. (MTI)

A LONDONI LENGYEL KORMÁNYT SZOVJETELLENESSÉ ÉS ÖSSZEESKÜVÉS PÉNZELESÉVEL VÁDOLJÁK AZ AMERIKAI KOMMUNISTÁK

(Stefani) Washingtonból jelentik: Browder, az északamerikai kommunistapárt titkára, kijelentette, hogy Ehrlich és Alter lengyel szocialista vezetők kivégeztetése összefüggésben áll azzal a körülménnyel, hogy a szovjet hatóságok szovjetellenes összeesküvésnek jöttek nyomára, amelyet Browder állítása szerint a Londonban tartózkodó lengyel kormány pénzelt. (MTI)

Hatalmas erődítési munkálatok folynak Görögországban

Zürich, április 5.

Ankarai táviratot közöl a Neue Zürcher Zeitung a németek balkáni erődítési munkálatairól. Feszített a német főparancsnokság Görögországban az Olympus hegységtől északra létesítette első fő védelmi vonalát. Az erődítési munkálatokkal kapcsolatban egész Észak-Görögországban Macedóniában, valamint Szalonikiben a legnagyobb szigorúsággal járnak el a szabótörökkel és partizánokkal szemben. Kréta szigetének három német elit hadosztály áll készen a védelemre. Ezeknek a hadosztályoknak sok hónapra való készletük van. Az Égei tenger szigetei közül Samos szigetén állomásozik a legerősebb helyőrség.

az a feladata, hogy kiterjessze Amerika gazdasági befolyását a Középkeleten.

Svájc is lemond kina területen kívüli jogairól.

Londoni hír szerint de Gaulle Londonból Francia-Északafrikába helyezi át főhadiszállását, ha Giraud tábornokkal a küszöbön álló megbeszéléseken sikerül megegyeznie.

Az USA kormánya közölte, hogy április 27-én kezdődik meg a szövetséges nemzetek értekezlete a háboru utáni élelmészeti kérdésekről. Az értekezleten 43 nemzet képviselői vesznek részt.

Még ma adja le

hirdetését a »Délvidék« felszabadulási száma részére.

A nagyvilágból

Kairói amerikai hírek szerint Rooseveltnél közelebbi személyes képviselőjének, Hurleynek

Könyvet

MINDEN MAGYAR KÉZBE!

MEGINDULT A TAVASZI KÖNYVIDÉNY!

CSATHÓ KÁLMÁN

CSALÁDFA

Nagy magyar nemzedék-regény

emberi sorsok és jellemek mélyreható gazdagságával, mélyseges emberismerettel, hatalmas társadalomtudományi, politikai és történelmi tudással s izgalmas magyar életszemlélettel. Két hatalmas kötet. Ára 18 pengő, kötve 24 pengő.

AZ ERDÉLYI IRODALOM ÚJ ÉRTÉKE!

LIGETI ERNŐ

Noé galambja

Az erdélyi fejedelemség tragikus alkonya. Az erdélyi hivatástudat mélyvessző történelmi dokumentuma. Ára 9 pengő, kötve 12 pengő.

ÚJ MAGYAR IRÓK ELSŐ KÖNYVE!

FEHÉR TIBOR

Árnyék az úton

Egy bűn történetét, ezt az érdekes és egyéni témát dolgozta fel a fiatal, tehetséges szerző ebben a finomszövésű, gazdag meséjű szerelmi regényben. Ára 6 pengő, kötve 8.60 pengő.

TOMBOR TIBOR

A vér és vas költője

című művében D'Annunzio izgalmas életét írni képeséggel, fiatalos lendülettel, költői hűvvel világítja meg. Ára 6.60 P., szép kötésben 9 P.

MAGYAR KLASSZIKUSOK — AZ ÚJ EGYETEMES REGÉNYTÁR KÖTETE!

TOMORKÉNY ISTVÁN

GERENDÁS SZOBÁKBÓL

A szegedi tanvidék népét vonultatja fel előtünk, a világirodalom egyik legnagyobb elbeszélője. Ára kötve 6.60 pengő.

LOVIK KÁROLY

A préda

A finomtollú író és kiváló elbeszélő legszebb írásainak egyike ez a bűbájos szerelmi regény. Ára szép kötésben 7 pengő.

A BIBLIOPIL KÖNYVKIADÁS ÚJ REMEKEI!

Mednyánszky

KALLAI ERNŐ hatalmas monográfiája az utabbi magyar festészet egyik legjelentősebb mestereiről. A hatalmas album ára 80 oldal ritka szépségű képtáblával 35 pengő.

TIZENKÉT UERS TIZENKÉT RAJZ

SZABÓ LŐRINC költészetének válogatott remekei és SZALAY LAJOS, a nagytehetségű fiatal grafikus páratlan szépségű rajzsorozata. Az 1000 számozott példányban, a kültő és a rajzolóművész aláírásaival ellátott bibliofil kötetnek ára művészi kötésben 20 pengő.

Megtéríthetők minden könyvesboltban. Singer és Wolfner kiadása.

Mikor adhatnak kölcsönt a közjóléti szervezetek a sokgyermekes iparosoknak és kereskedőknek

Az Országos Szociális Felügyelőség ügyvezető elnöke, Kádár László Levente államtitkár nagyjelentőségű körrendeletben tájékoztatta a közjóléti szervezeteket azokról az irányelvekről, amelyeket a sokgyermekes kisiparos és kiskereskedői családok kölcsönben való részesítésénél szem előtt kell tartani. Utal a körrendelet arra, hogy miután a kormányzatnak mindig különös gondja volt arra, hogy

a tökehlánnyal küszködő rétegeknek a lehetőséghez képest biztosítsa a termeléshez szükséges hiteleket,

az Országos Népi és Családvédelmi Alapból, csak akkor és olyan mértékben folyósítsanak kisipari és kiskereskedői kölcsönt, amikor a sokgyermekes családok önálló vagy jobb megélhetésének megalapozásához a szükséges kölcsönök más uton nem szerezhetők meg.

A körrendelet teljes részletességgel felsorolja a különböző kölcsönakciókat, ismerteti azok feltételeit, hogy így

a közjóléti szervezetek a hozzájuk fordulóknak megfelelő tájékoztatást adhassanak.

Hozzáteszi azonban, hogy e hitelforrások gondos áttanulmányozása mellett látható, hogy igen sok olyan eset is adódik elő, amikor a sokgyermekes, főleg vagyontalan kisiparos és kiskereskedő családok ezekből nem tudnak kölcsönhöz jutni. Így például, ha bizonyosfajta kölcsönhöz a sokgyermekes családok nincs meg az ingatlan fedezete, vagy amikor, bár becsületességéhez és megbízhatóságához kétség nem férhet, mégsem állnak rendelkezésre megfelelő kezesek. Mivel az ONCSA-ból folyósított kölcsönöknél nem irányadó a bankszerű fedezet,

az Alapból a kölcsönök nagyrésztét olyankor indokolt folyósítani, ha nincs meg a fedezet.

Ugyancsak megokolt a kölcsön folyósítása akkor, ha éppen a sokgyermekes ellátásának feladata miatt az egyébként megbízható és szorgalmas család nem bírja vállalni az előírt kamatokat, vagy ha azokat meg is tudná fizetni, a felvett kölcsön éppen a kamatkötelezettség miatt lényegesen nem változtatna a család anyagi helyzetén. Végül akkor,

amikor a rendes eljárás okozta késedelem-ből az igénylőre jelentős hátrány származ-nék.

Mint minden juttatásnál, — mondja a körrendelet — a kiskereskedelmi és kisipari kölcsönök juttatásánál is főelvként kell szem előtt tartani, hogy a végső cél: egy-egy sokgyermekes családnak helyzetén olyan lényegesen és előnyösen változtatni, hogy a család az eddigi megélhetés szempontjából veszélyeztetett állapotából

jobb megélhetéshez és a magyar sokgyermekes családokhoz méltó nagyobb életszínvonalhoz jusson.

Ezért az igazi célravezető módszer az, ha a sokgyermekes családok, a kérelemmel összefüggő összes ipari és kereskedelmi (főleg anyagbeszerzési és értékesítési) viszonyok gondos áttanulmányozása alapján az arra szolgáló pénzek elaprózása helyett

komoly és végleges boldogulás szempontjából elegendő összegű kölcsönben részesülnek.

Kádár államtitkár körrendelete nyomatékosan utal arra, hogy az ONCSA-ból juttatott kisipari és kiskereskedői kölcsönöknél nagy figyelemmel kell lenni a falusi kisiparosságra és kiskereskedőkre. Különösen az áttelepítési szükséglet és lehetőséget kell vizsgálni. Sokgyermekes családok jobb megélhetési viszonyai úgy is előmozdíthatók, hogy

a lakóhelytől távolított ipari és kereskedelmi továbbképző tanfolyamon való részvétel segítik elő kölcsön nyújtásával,

feltéve, hogy ez egyes családok esetében közvetlenül, és előnyösen hat a kereset emelkedésére.

Ebbe a keretbe tartozik a sokgyermekes családoknak olyan kölcsönben való részesítése is, amely lehetővé teszi, hogy e családokból a gyermekek az ipari és kereskedelmi pályán helyezkedjenek el. Így helyesli a körrendelet, ha a nép- és családvédelmi szervek az érdekelt ipari és kereskedelmi szervekkel való együttműködés és főleg megfelelő mesterségek kiválasztása, valamint állandó gondozói figyelemmel ki-

sérés vállalása esetén a gyermekek tanoncnak való elhelyezése révén a sokgyermekes családokat oly módon segítik, hogy

a tanoncévek alatt nyújtott kölcsönből a tanoncnak főleg ruhával, cipővel stb. ellátását vállalják,

vagy tanoncinternátusban a tanonc ellátási díját részben vagy egészben fedezik s ha szükséges, ugyanakkor a tanoncot adó családot gyermekük elmaradt keresetének pótlására egyéb gazdasági jellegű juttatással támogatják.

Érdekes apróságok

Voltak esetek, amikor aranyból készültek a puszkagolyók. Egy Selous nevű afrikai vadász a múlt század hatvanas éveiben Bulwayo vidékén aranyból készült puszkagolyókkal vadászott oroszánra, mivel az ólom azon a vidéken ritkaság volt, míg a helyszínén bőven található arany nagyon alkalmasnak bizonyult helyettesítésére. Gande indiai mongul Amandagar ostrománál arany- és ezüst golyókkal lövette az ellenséges tábor. A golyókba különböző átkozó szavak voltak belevésve. A kasmiri határon folyó harcokban a felkelő hunzák ólomba foglalt gránátzsemeket (drágakő) használtak golyóként az angolok ellen.

Japánban két éves újszülöttek is vannak. Japánban nem a születés, hanem a fogantatás számít az életkor kezdetének, úgyhogy az újszülötteket körülbelül egy éveseknek tekintik. Ehhez a furcsasághoz járul még az is, hogy január elsejétől kezdve a japánok az új évet már életkorukhoz szokták számítani, a december 31-én született gyermeket tehát a születése után következő napon már két évesnek tekintik.

A bolsevik szó eredetileg annak a többségnek a képviselőit jelentette, amely az orosz szociáldemokrata párt 1903. évi londoni értekezletén a kisebbségben maradt mérsékelt irányzattal a mensevikiekkel szemben szavazott. Bolse oroszul többet, mense kevésbet jelent.

Közép-Európában néhány évszázaddal ezelőtt szélében hosszában elterjedt szokás szerint a rosszul termő gyümölcsfákat gazdák úgy akarták „jobb belátásra” bírni, hogy ágakra követ kötözték. A furcsa szokásnak az a hiedelem volt az alapja, hogy a fa el fogja szegyezni magát és a következő évben már bőven fog teremni. Ha ez a célzás nem használt, akkor a középkori ember hangos szidalmazáshoz folyamodott, sok esetben pedig — ha inkább a szép szó barátja volt — pénzadományt próbálta fáját megvesztegetni.

Braunschweigben, ahol már ösödök óta virágzó ipar a sörfőzés, a sör erejének és jóságának bebizonyítására még néhány századdal ezelőtt is divatban volt az ugynevezett nadrag-próba. Az eljárás nagyon egyszerű volt: egy padra egy kancsó sört öntöttek és erre egy bőrnadrágos embernek kellett ráülnie. Ha egy óra múlva az ember felállt és a pad olyan erősen nadragjára ragadt, hogy függve maradt, akkor a sör minősége méltó volt a szakértők elismerésére.

Mihetetlen történetek a véletlen szerepéről

Zuhanás 1500 méter magasból - az ágyba

Az ember életében mindig nagy szerepet játszik a véletlen. Néha balszerencsét hoz a nemvárt beavatkozás, néha derűs, humoros eseményt, néha azonban életbevágó jelentősége is van. A legtöbb ember fél ettől a beavatkozástól, mint mindentől, ami váratlan. Az alábbi néhány igaz történet azonban igazolja, hogy a szeszélyes hatalom, éppen azért, mert olyan szeszélyes, néha a mentőangyal szerepében is szívesen fellép.

A csodával határos módon menekült meg a világháború idején az „LZ 37” léghajó kormányosa. Az 1500 méteres magasságban haladó léghajót egy ellenséges repülőgép tüzelése lángba borította. A főkormányos az életéről természetesen teljesen lemondva a gondola padlójára vetette magát — és kórházi ágyon ébredt fel. A gondola egy apácakolostor tetejét átszakította és a padlón akadt meg. A főkormányost azonban az ütközés ereje kiröpítette a gondolából, mégpedig a padlószerűen keresztül éppen egy ágyba, melyet tulajdonosa csak néhány perccel azelőtt hagyott el.

Hobokenben, Newyork egyik városrészében egy hatalmas bérpalotában tüzvész ütött ki, mely olyan gyorsan elharapódzott, hogy a lakóknak már nem volt idejük a menekülésre. Bár a nagy zürzavárban senkinek sem jutott eszébe, hogy a tűzoltókért telefonáljon, hirtelen tűzoltóautó

kanyarodott a ház elé és még éppen idejében érkezett, hogy a végzetes eseménynek elébe vágjon. És miképp volt ez lehetséges? Egy részeg dologkerülő az égő ház közelében meggondolatlan tréfából betörte a tűzjelzőállomás üvegjét és ezzel riadóztatta a tűzoltókat.

A volt jugoszláv hegyvidéken megtörtént, hogy egy paraszti fiacskája, az öt éves Toplak Mátyás nyomtalanul eltűnt. Nagy atyja a gyermeknek szánkót ajándékozott, melyet a gyermek nyomban elindult kipróbálni, azonban szülei hiába várták haza. A kutatómunka természetesen nyomban megindult, de minden hiába volt. A közben kitört hóvihar minden nyomot betakarított. Végre több napon és éjjelen át tartó nyomozás után egy kutya rábukkant a nyomra, mely egy öt kilométer messze fekvő bozótba vezetett. A kutyát követő mentők egy hat özből álló falkát vertek fel, az öztanyán pedig földig égő ágak között egy száraz fűvel és falevéllel kibélelt mélyedésben teljesen kimerülve bár, de egészségesen és minden fagyás nélkül megtalálták a régóta holtak hitt gyermeket. Amint kiderült, az eltévedt gyermek, amikor a szél elől a sűrűben meg akart huzódni, véletlenül az őzek menedékhelyén telepedett meg, melyek éjjel hazaérkezve minden félelem nélkül melléje feküdtek és testükkel melegítve megmentették a megfagyástól.

BOSNYAK JÓZSEF

könyvnyomdaja
ZOMBOR
Csihás Benő 3

Ízléses és modern
nyomtatványokat
készít jutányos áron

Pontos kiszolgálás
TELEFON 213

Két éves építő munka a felszabadult Délvidéken

A „Délvidék” vasos ünnepi számot ad ki a felszabadulás évfordulója alkalmából

A „Délvidék” szerkesztősége méltóképpen akarja megünnepelni a felszabadulás évfordulóját és ezért április 11-én miniszterelnökségi engedéllyel a szokásosnál jóval nagyobb ünnepi számot ad ki, amelyben beszámol olvasóinak arról, hogy a felszabadult Délvidéken az elmúlt két esztendő alatt a háboru okozta súlyos nehézségek ellenére is milyen nagyszabású építő

munka folyt. Vasos ünnepi számunkban a magyar politikai és közélet számos kiválósága ír cikket és szerénytelenség nélkül állapíthatjuk meg, hogy ünnepi számunk méltán fog feltűnést kelteni.

Ünnepi számunk tartalmát legközelebbi számainkban fogjuk ismertetni.

Folyamhajózási műszaki akadémia létesítését tervezik Bezdánban

A tervek már a megvalósulás stádiumába jutottak — A vámpalota épületei iránt a vármegye, az ONCSA és a MFTR is érdeklődik

A megszállás alatt a jugoszláv hatóságok Bezdánnál a Dunaparton hatalmas vámpalotát építettek. A felszabadulás után az épületek elvesztették jelentőségüket és üresen állnak. Ezek kihasználására több irányban folytak tárgyalások. Deák Imre dr. országgyűlési képviselő és Kiss Tamás dr. bezdáni vezetőjegyző tárgyalásokat kezdtek az illetékesekkel abban az irányban, hogy az épületeket az itt létesítendő szabadkikötő céljaira használják fel.

A magyar királyi Szabadkikötő és Duna-Tengerhajózási vállalat igazgatója és Thurchnyi Elek ügyvezető igazgató szombaton Deák Imre dr. képviselő és Kiss Tamás dr. jegyző kíséretében megtekintette az épületeket és megállapította, hogy azok alkalmasak, s a Duna ezen szakaszán hatalmas szabadkikötőt lehet építeni.

A tárgyalások erre vonatkozólag már a megvalósulás állapotába jutottak.

Tervbe vették egy folyamhajózási műszaki akadémia létesítését is. Ez minden szempontból egy Bezdán, mint Zombor fejlődésére nagy kihatással volna.

Mint ismeretes, Bezdánnál tervezik a dunai összekötő híd felépítését is. A híd felépítésére valószínűleg a háboru után kerül sor. A szabad kikötő növelné a fogalmat és ennek megvalósítása Zombornak is elsőrendű érdeke.

Az épületek iránt azonban a vármegye, az ONCSA és a MFTR is melegen érdeklődik. Ezek elgondolásai azok felhasználása tekintetében szintén erősen latba esnek.

Az érdekelt tervek és elgondolásaik összeegyeztetése érdekében pénteken délelőtti értekezletet tartanak Deák Leó dr. főispán elnöklésével. Csak ezután lehet majd szó végleges döntésről.

A zombori R. Kat. Legényegylet elvállalta egy hadiárva felnevelését

A „Délvidék” a közelmúltban cikket írt arról, hogy Zombornak is be kell kapcsolódnia a hadiárvaik érdekében folyó országos mozgalomba és figyelmébe ajánlotta az egyesületnek az akciót. A nagy létszámú egyesületek ugyanis a lehető legkönnyebben oldhatják meg a hadiárva felneveléséhez szükséges anyagi eszközök előteremtésének kérdését, hiszen ha a tagok mindegyike hozzájárul a nemes célhoz, egészen jelentéktelen összeg esik csak egy-egy tagra.

A zombori egyesületek közül elsőnek a Római Katolikus Legényegylet elnöksége jelentette be azon készségét, hogy hajlandó egy hadiárva felnevelésének vállalására. A Kat. Le-

gényegylet elnökségének ez az elhatározása annál dicséretreméltóbb, mert köztudomású, hogy a Legényegylet anyagilag nincs valami rózsás helyzetben és tagjainak anyagi ereje sincs arányban sok más zombori egyesület tagjainak anyagi erejével. A Legényegylet elnöksége tagjai hozzájárulásából és erre a célra rendezendő előadások bevételeiből fogja fedezni a hadiárva nevelésének költségeit.

Reméljük, hogy a Katolikus Legényegylet hazafias példája követésre talál a többi zombori egyesület részéről is.

A hadiárvaokról való gondoskodás hazafias magyar és emberi kötelesség!

Vakmerő rablótámadás Zomborban

Öten megtámadtak egy részeg irodatisztot, akit lelőttek, a vízvezető csatorna árkába dobtak, majd kifosztották — A tettesek felett valószínűleg rögtönítélő bíróság ítélkezik

Vakmerő rablótámadás történt szombaton éjszaka Zomborban. Öten megtámadták Kárpáti Endre vármegyei irodatisztot, akit lelőttek, a csatorna árkába dobtak és teljesen kifosztották.

Kárpáti az egyik zombori vendéglőben idagált. Ugyanott, a szomszéd asztalnál ültek Kolompár Balázs szobafestő, Barnyai József, Sztójásits Velimir kereskedő és Masirevics Lyubomir borbélysegéd. A harmadik asztalnál Hajnal Antal idagált.

Záróra előtt Kárpáti odahívta a pincért és kifizette az elfogyasztott italt. Amikor fizetőt, a szomszéd asztalnál ülők meglátták, hogy kétszáz pengő van a pénztárcájában.

Azonnan elhatározták, hogy kifosztják az irodatisztot.

Hajnal nem illt velük egy asztalnál, de azután

amikor hazafelé tartottak, ő is a társaságba keveredett. Hogy megismerkedjen az irodatisztal, egyikük cigarettát kért tőle, majd azt ajánlották, hogy hazavezetik Kárpáti, aki részeg volt.

Kárpáti ebbe beleegyezett, s mitsem sejtve engedte, hogy karon fogják. Az öt ember a részeg irodatisztot a Thököly ut végére vezette. Itt, a vízvezető árok mellett megálltak és hirtelen rátámadtak.

Egyikük lojtogatni kezdte az irodatisztot, s valószínű, hogy meg is ütötte, mert a részeg ember eszméletét veszítette. Erre bedobták az árokba, majd kifosztották.

Ekkor lekapták zsebóját, majd előszedték aprópénztárcáját, amelyben azonban mindössze két pengő volt.

A bankjegyjait is kivették zsebéből, de azt

Magyarország története

BALLA ANTAL
NAGYSIKERU MUVE

MÁSODIK KIADÁSBAN JELENT MEG!

Balla Antal a tudós alaposságával, a történetíró világos szemléletével és a kitünő publicista iráskészségével a második világháború kitöréséig tárgyalja Hazánk történetét. Műve a mai történelmet formáló időben, különös érdeklődésre számíthat.

A HATALMAS, TÉRKÉPEKKEL KIEGÉSZÍTETT MU

ÁRA: 9.— PENGŐ

SINGER ÉS WOLFNER IRODALMI INTÉZET KIADÁSA

Budapest, VI., Andrassy ut 16.

KAPHATÓ A DÉLVIDÉK MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.

az egyik tettes elrejtette a bozótba, hogy ne keljen osztózkodni. Az órát Masirevics vitte el, s amikor hazafelé tartottak ezt be is vallotta Sztójásitsnak, aki elhatározta, hogy az órát értékesíteni fogják.

A pénztárcáért Kolompár később visszajött, azt kiürítette és visszatette az újult ember mellé.

Másnap az órát megvizsgáltatták egy órásinással, aki 50 pengőben állapította meg az árat. Az eladásra azonban nem került sor, mert a rendőrség lefűlte őket.

Kihallgatásukkor mindent töredelmesen bevallottak. Arra a kérdésre azonban, hogy miért követték el tettüket, nem tudták felelni.

A rendőrség az öt rablótámadót átkísérte az ügyészségre. Mivel vakmerő tettüket elsőtétítés ideje alatt követték el, valószínű, hogy rögtönítélő bíróság elé kerülnek.

Bicskázással végződött a kártyázás

Szombaton éjszaka súlyoskimenetelű verekedés történt Zomborban, a Bezdáni uton. Doretics Sztipán zsebkésével hasbaszúrta Jerkovics Számkót.

Jerkovics Lázár, Jerkovics Számkó, Vujkovic Szima és Doretics Sztipán az Abramovics féle szálláson kártyáztak. Éjfél felé hazafelé tartottak. Utközben azonban Jerkovics Lázár ősz szeszőlalkozott Doretics Sztipánnal. A szóváltásból verekedés lett, s Jerkovics Számkó szét akarta választani a verekedőket. Doretics bicskát rántott és a békítőre támadt. Zsebkésével hasbaszúrta Jerkovicsot, aki súlyos sérüléseivel hazavánszorgott. Azonnal kocsihoz tettek és beszállították a kórházba. Állapota súlyos és életbenmaradásához kevés a remény.

Doreticsot a rendőrség őrizetbe vette, majd kihallgatása után átkísérte az ügyészségre. Valószínű, hogy statáriális bíróság ítélkezik felette.

Bizalmat érdemel,
amiben nem csalódnak. A Chlorodont minősége mindig ugyanaz.

Chlorodont fogpaszta

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — UGYELETES VÁROSI ORVOS: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Tel.: 188. — UGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Aranv kereszt, Deák Ferenc krt.

Meghalt Péterfia Fülöp főszolgabíró

Hétfőre virradóra meghalt Zomborban Péterfia Fülöp járási főszolgabíró. Péterfia régi közigazgatási ember, 35 éve áll a vármegye szolgálatában és ezen idő alatt áldásos munkát fejtett ki.

Az elhunyt főbíró kedden délután két óra körül temetik az Erzsébet tér 8. sz. gyászházban. A vármegye tisztviselőkara nevében a vármegyeháza előtt vitéz Bajsay Ernő alispán bucsuztatja a halottat.

««OO»»

A finn újságíró csoport utban van Magyarország felé. Helsinkiből jelentik: A finn újságírók csoportja a sajtófonák vezetésével elindult Magyarországra. Stockholm-ban Matuska Komáromi Péter magyar követ fogadást rendezett az átutazó finn újságírók tiszteletére, akik azután folytatták utjukat Magyarországra felé.

Negyvenhárom ezüstkalászos gazda Zenta-Tornyoson. Zenta-Tornyoson most tartották a földművelésügyi minisztérium felügyelete alatt álló téli gazdasági tanfolyam záróvizsgáját. A nyilvános vizsgát Rudich Elek földművelésügyi miniszteri biztos vezette. A sikeres vizsga után 43 hallgatót ezüstkalászos gazdává avattak.

Népművelési előadás Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: A népművelési előadássorozat legutóbbi előadásán dr. Czoczek Károly építész-mérnök »A munka és szépség« címen tartott előadást, míg dr. Röhrig Frigyes közsegi orvos a fertőző betegségek kezeléséről és leküzdéséről beszélt.

Elmaradt az ujverbázi DMKSz közgyűlése. Tudósítónk jelenti: Folyó hó 3-ára tervezett DMKSz közgyűlést határozat képtelensége miatt f. hó 17-ére halasztották el.

Goll Bea vendég szereplése Zentán. Krémer Ferenc a Zentán szereplő szintársulat igazgatója két estére szerződtette Goll Beát, a filmjeiről már jól ismert fiatal és szép filmszínésznőt, aki f. hó 3-án és 4-én sikerrel szerepelt Zentán.

Magyar földművelési szakkönyveket fordítanak le török nyelvre. A Vakít c. török lap jelenti, hogy a török kormány elhatározta, miszerint a földművelésről szóló magyar szakkönyveket lefordítják török nyelvre. A magyar szakkönyvekből három sorozatot adnak ki.

Az ablakba tett cédulát csak az olvassa el, aki véletlenül arra jár, a »Délvidékben KÖZÖLT HIRDETÉSEKET pedig naponta 20.000 ember olvassa. Ha valamit el akar adni, vagy venni szándékozik, HIRDESSEN A »DÉLVIDÉK«-ben. Minden hirdetés eredményes.

Horvátország két év alatt két milliárd kunával segítette a partizánharcok áldozatait. Zágrábból jelentik: Hivatalos közlés szerint a horvát kormány két év alatt két milliárd kuna segélyt utalt ki azoknak a horvát családoknak a megsegítésére, akik a partizánok tevékenysége során súlyos helyzetbe jutottak.

Minden délvidéki magyar asztalán

ott lesz a »Délvidék« felszabadulási száma. Ebben a számban tegye közzé hirdetését!

Háborus és politikai hírek

A vezéri főhadiszállás hétfői jelentése szerint a Szovjet vasárnap több hadosztállal megindította támadását a kubáni hidő ellen. A német szövetséges csapatok szétverték a támadó ellenséges erőket és nagy veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. A harcok még tartanak. Orel vidékén a német erők támadása sikerrel járt. Az Ilmen tónál és Leningrád körül folyó kisebb harcoktól eltekintve az egész arcvonalon nyugalom volt.

Tunéziában általában nyugodtan telt el a nap. Csak helyi tüzérési és járőrtevékenység folyik. A német-olasz légerők nagy hatással támadták az ellenség páncélos alakulatait, járműoszlopait, sátor-táborait és ütegállásait. Az algiri partok előtt egy 8.000 tonnás ellenséges kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak. Bougie kikötője ellen eredményes légitámadást intéztek.

Az angol repülőgépek vasárnap támadást intéztek Páris ellen, hétfőre virradóra pedig az angolok intéztek kisebb katonai szempontból jelentéktelen zavaró támadást Németország északi része ellen. Vasárnap 19. hétfőn 19 ellenséges gépet lőtt le a német légvédelem.

Az olasz hadijelentés közli, hogy az ellenség légitámadást intézett Nápoly, Palermo, Siracusa és Carlo Porto ellen. Nápolyban 211 személy meghalt, 387 pedig megsebesült, a többi városban csak kisebb számú áldozata van a légitámadásnak. Három támadó gépet lelőttek.

Vaszilov bolgár közgazdasági miniszter nagy beszédet mondott a munkások előtt, amelyben hangsúlyozta, hogy a Szovjet ellensége az erős, egységes, nagy Bulgáriának és mindig uralmi céljai voltak a Balkánon. Kijelentette még, hogy Bulgária nem fordul szembe Törökországgal és Törökország kívül akar maradni a háborúban, bármit is állítson az ellenséges propaganda. Bulgária égeitengeri partvidékét megvédelmezi minden támadó ellen.

A svéd sajtó értesülései szerint nagyobb amerikai küldöttség utazik Londonba és Moszkvába. Valószínű, hogy Roosevelt személyesen is találkozni fog Sztalinnal.

Páris bombázásáról a legújabb hírek azt jelentik, hogy a halottak száma meghaladja a kétszázat, a sebesültek pedig az ötszázat. Az amerikaiak sok kórházat, gyermekmenhelyet és más közintézményt pusztítottak el. Több mint 120 ház rombadólt.

««OO»»

Április 8-ig kell bejelenteni a hízás alatt álló sertéseket. A Magyar Tudósító jelenti: A közléstási minisztérium érvényben lévő rendeletei értelmében a sertéstartó gazdák és háztartások az április 1-i állapot szerint, április 8-ig az illetékes közéletmezési hivatalokban bejelentést tartoznak tenni a hízás alatt álló sertések számáról. Az is bejelentendő, hogy a hizálásra beállított sertések közül mely hónapban hány darab lesz levágásra érett, továbbá, hogy a bejelentett sertések közül hány darabot hizálnak engedélyezett bérhizlalási engedély alapján.

Betörés a küllödi nagymalomba. Ismeretlen tettesek behatoltak Nopper István küllödi gőzmalomba ahonnan különféle berendezési tárgyakat és pénzt vittek el. A csendőrség nagyarányu nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

Földet juttattak a kishegyvesi szegénysorsu családoknak. Kishegyvesi község 150 nagycsaládú szegénysorsu lakosa Istenségs közég határában 4-7 holdat kitevő telkeket kapott. A földjuttatáson kívül most minden telektulajdonos 400 négyszögöles házhelyet is kapott Istenségsen, amelyet pénteken délelőtt osztottak ki a földigénylőknek.

Párnagyűjtési akció Szenttamáson. A szenttamási Vöröskereszt fiók párnagyűjtési akciót vezetett a hadikórházak részére. Összesen 723 párna, 244 türelkőző és sok más holmi gyűlt össze. A lakosság nemzetiségre való tekintet nélkül járult az akció sikeréhez. A Vöröskereszt tagjai a legnagyobb lelkesedéssel vették ki részüket a munkából.

Édesanyja védelmében agyonszurta testvérbátyját. A pacsai járásban lévő Szentpéterur zalamegyei községben Kránitz Zsigmond 34 éves gazda összeszólalkozott édesanyjával. A szóváltás úgy elmérgesedett, hogy a másik fiu, a 30 éves Kránitz László is beleavatkozott édesanyja védelmében. Az összeszólalkozás hevében Kránitz László hirtelen disznóölökést kapott elő és teljes erejével testvérbátyja testébe mártotta. Kránitz Zsigmond a helyszínen elvérzett. A gyilkos testvért letartóztatták. Nagykanizsáról törvényszéki bizottság szám ki a községbe a nyomozás lefolytatására és a boncolás elvégzésére.

FELHÍVÁS

Kérem mindazokat, akik Nemzetvédelmi Keresztet kaptak, vagy eziránt kérelmet nyújtottak be, levezetőlapon jelentésük címére megkapták-e a Nemzetvédelmi Keresztet, s tettek-e esküt. A jelentkezés a nyilvántartás céljából fontos. Együttal kérem az esküt tett Nemzetvédelmi Kereszteseiket, s azokat, akiknek neve a Hivatalos Lapban már megjelent, hogy vegyenek részt az április 10 és 11-i ünnepségeken a vitézek csoportjában.

Deák Imre dr.

Az országos Nemzetvédelmi Bizottság zombori albizottságának ügyvezető alelnöke.

KÖNYV

Balla Antal: Magyarország története

Rövid idő alatt második kiadásban jelen meg a kiváló történetíró magyar történelmi kézikönyve. Az új kiadás is arra mutat, hogy a könyv érdeklődésre talált a közönség körében és komoly szükségletet elégít ki. Még inkább meggyőződünk arról, ha elolvassuk Balla Antal magasan fölötté állanak a divatos áramlatok, a pártpolitika és a pillanatnyi érdek manapság gyakran tapasztalt színvonalának. Balla Antal tudós tárgyilagosságra törekszik, mint mindig ember pedig ösztönszerűen az igazságosság és az emberiség örök eszményeihez igazítja mértékét, ezeknek szemszögéből tárgyalja az eseményeket.

A kézikönyv természete szerint nem enged meg a terjedős részletezést. »Magyarország története« összefoglaló mű, amely semmilyen fontosabb mozzanatról sem feledkezik meg, de nem vész el a részletekben sem.

Balla Antal művének majdnem fele a 19. és 20. századdal foglalkozik. Ez a mi életünket és sorsunkat döntően befolyásoló korszak a történetírónak is szívügye: itt érvényesülnék legintézkedőbb egynévi szempontjai. Ezek a szempontok magasan fölötté állanak a divatos áramlatok, a pártpolitika és a pillanatnyi érdek manapság gyakran tapasztalt színvonalának. Balla Antal tudós tárgyilagosságra törekszik, mint mindig ember pedig ösztönszerűen az igazságosság és az emberiség örök eszményeihez igazítja mértékét, ezeknek szemszögéből tárgyalja az eseményeket.

A zűrzavaros elméletek és az eseményekkel érdekeltek szerinti elferdítő áltörténeti cikkek és művek áradatában nagy szerep vár Balla Antal tisztá felfogásu történelmére. Könyve kiválóan alkalmas arra, hogy a legszélesebb rétegekben is elterjedjen. Az ismert köziró művészi és mégis mindenkihez szóló egyszerű stílusa egyforma erővel fest korokat és embereket.

A szerző egyik legavatottabb ismerője a modern történelem hatalmas mozgatóerejének, a gazdasági rugóknak közönségünk általában igen kevésbé járatos a gazdaságtörténelem, ezért Balla Antal könyvének érdeme, hogy a politikai történet gazdasági hátterének feltárásával helyes történet-szemléletre tanít.

Minden magyar emberhez szól Balla Antal könyvének végső következtetése: »Az hisszük«, az olvasó vérzivataros nemzeti történetünkben levonia azt a szükséges és nagy tanulságot, hogy az önálló nemzeti léthez elvülhetetlen jogunk van.

Balla Antal könyvét a Singer és Wolfner Irodalmi Intézet Rt. tehát Magyarország ugyszólván legnagyobb könyvkiadóvállalata adta ki, ami már maga a siker biztosítója.

76/1943 vhszám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A zombori kir. járásbírósnak P. 630 1938. sz. végrehajtást elrendelő és a zombori kir. járásbírósnak Pk 10.367/1943 sz. kiküldő végzés folytán az esetleg fizetett összeg beszámításával 64 P. tőke s jár. behajtása végett dr. Nagy Béla ügyvéd által képviselt Csávosi Árpád végrehajtó javára

1943. évi április hó 8. napján d. e. 11 órakor végrehajtást szenvedett lakásán Zomborban, Mussolini utca 4 szám alatt 1.280 pengőre becsült ingók u. m. butorok, rádió birói árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eset leg becsáron alul is eladatnak még akkor is, ha a bejelentő fél az árverésen meg, nem jelenne, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Zombor, 1943. évi március hó 11 napján.
Szőkely s. k.,
kir. bir. végrehajtó

S P O R T

Vereséget szenvedett a Bácska Zomborban

Lelkes játék után biztosan győztek a zomboriak
MOVE ZTK - Bácska 2:0 (1:0)

Vasárnap a MOVE ZTK a jóképességű szabadkai Bácska csapatát látta vendégül. A mérkőzés iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. A lelátó tömve volt, de a drukkerhad az állóhelyeket is zsufozásig megtöltötte.

Darányi bíró sipjelére a ZTK a következő felállításban vonult ki a pályára:

Mrvicsin, Ujházi, Mócs, Gunic, Kanyó, Mészáros, Stalter, Weiss, Róth, Dombóvics, Kühn.

A Bácska a széllal játszik, s ez az első pillanatban jelentős segítségnek bizonyult. A ZTK azonban lelkes játékkal nyomja le ellenfelét és már az első percben sarokrugást ér el. A másik pillanatban a ZTK kapuja előtt van nagyon meleg helyzet.

A 3 percben a ZTK kapuja felé ivel ismét a labda, de Mrvicsin helyén van és vetődéssel védi az erős és jól irányított lövést. Az 5 percben a jobb szélső lefut, a tizenhatos vonal előtt átadja a labdát a bal szélére.

Kühn két játékosat kicselez és éles saroklövése a hálóba köt ki. 1:0.

Nagy a lelkesedés, a játékosok is szárnyat kapnak, de helyen van a Bácska védelme is.

A 7 percben ismét meleg helyzet adódik a ZTK kapuja előtt. A magasra ivelt labdát a szél beviszi a kapuig, a kapus kifut, de kiesik kezéből a labda, veszélyes a helyzet, könnyen beguríthatja az ellenfél, de a szerencse a ZTK-hoz szegődik, a labda lepattan, s az egyik Bácska játékos kezével akarja irányítani, amit a játékvezető észrevesz és lefúj.

A szél sokat segít a Bácskának. Kis erővel megrugott labda is szépen ivel a kapu felé és a 25

percben ismét veszélyez a helyzet a ZTK kapuja előtt. A 29 percben a ZTK felnyomul. Róth hatalmas rugást küld a kapura, de az fogja a labdát.

A 35 percben a ZTK sarokrugást ér el, a labda szépen ivel a kapu elé, itt Weiss hatalmas fejjessel várja, de a kapu mellé fejei.

A szünet után a ZTK kerül előnyösebb helyzetbe, a szél is segíti. A Bácska erősen küzd, egyetlen liteni szeretne, de Mrvicsin minden labdát biztosan fog.

A szabadkaiak sokszor durván játszanak és Weisset felvágják a felpályán. A játékost ki kell hozni a pályáról, karja kiflicamodott és csak 10 perc múlva tud ismét beállni, de már nem olyan eredményesek lefutásai, mint azelőtt.

A 18 percben a ZTK lendül erős támadásba. Lefutását azonban a játékvezető kapu előtt lefújja. A 26 percben a ZTK sarokrugást harcol ki. Nyomasztó a fölénye. A Bácska szóhoz sem jut.

A 27 percben újabb sarokrugás a Bácska ellen. A 28 percben ZTK kapufát lö, a labda kipattan, újabb sarokrugás. Kühn ivel a labdát, amelyet Dombóvics a hálóba fejei (2:0).

A ZTK-nak a meccs végéig még sok szép helyzet adódott. A mérkőzés után meg lehet állapítani, hogy

a zombori csapat erősen feljavult.

Vasárnapi küzdelme sportszerű volt. A játékosok mindegyike szép futballt játszott, különösen Kanyó, Mócs, Kühn és Weiss tűnt ki.

A játékvezető meglehetősen gyengén vezette a mérkőzést.

Csak egy pontot hozott haza a Sport Bácsalmásról

Zombori Sport - Bácsalmási MOVE 1:1 (1:1)

ZSE: Zahorai — Szélinger, Ivánfi — Tordi, Pataki, Sebő — Leszmeiszter, Mészáros, Ceba, Schmidt, Rádi.

B. MOVE: Hauk — Ilkaházi, Dörner — Sevevec, Petrekamics, Trazer — Smikál, Dezső, Folz, Váraljai, Hadler.

Játékvezető: Misák.

A választás Bácsalmásnak kedvez, mert az első félidőben az igen erős szélről támogatva játszik. Ennek ellenére az első támadást a ZSE vezeti, azonban Rádi leszállása megállítja a támadást. Utána azonnal Bácsalmás kerekedik fölé, Ivánfi egy labdát gyengén fog, ami Folz elé kerül. Ez ellenállhatatlanul szökik meg, de jól irányított lövése alig megy a kapu fölé. Schmidt kétszer is jól szökteti Rádit, ez azonban nem tud megszabadulni Dörner-től. A 6 percben Schmidt szép és erős lövését Hauk kiejti a kezéből, ott terem Leszmeiszter, ki megkaparintja a labdát és az üres kapuba rugja. 1:0. Mészárosnak van még egy jó helyzete, de a játékvezető, leszállás címén megállítja. Most erős bácsalmási fölény alakul ki, amit az erős szél is elősegít. A hazai csapatban Folz középcsatár a legveszélyesebb, de Pataki nagyon jól fogja és nem engedí szóhoz jutni. Ezzel sikerül is a bácsalmásiak csatársorát lefékezni. Ennek dacára nagy a bácsalmási fölény, azonban a zombori védelem kitünően teszi ártalmatlanná a támadásokat. Zahorai négy veszélyes lövést véd bravúrosan. A háttvédpar is jól működik, különösen Szélinger. A fedezetsorban kitünően játszik Pataki, ki a mezőny legjobb embere.

Minden labdát elvesz a nála sokkal magasabb Folz-tól, s ezt teljesen lehetetlenné teszi. De Tordi és Sebő is nagyon jól játszanak. A zombori csapat taktilag is feltalálja magát. Az összekötők hátra jönnek a megszorult védelem segítségére és ebben különösen Schmidt veszi ki részét, de Mészáros hátra jön és egy néhány veszélyes helyzetet szentel.

A szél erősen fúj a zombori kapu irányába és ennek is tulajdonítható a nagy bácsalmási fölény. Egész a 25 percig sikeresen védekeznek a zombori csapat, amikor egy magas labdát, amely Folz tétől pattan el a kiszaladt Zahorai mellett a kapuba megy. 1:1. A 33 perctől kezdve ismét a ZSE támad többet.

A második félidőben megváltozik a helyzet, most a zombori csapatot támogatja a szél és állandó fölénybe kerül. Rádi szép beadását Sebő hajszálnyira fejei kapu mellé, utána Schmidt erős és lapos lövését a kapus alig tudja sarokra menteni. Egymásután négy sarokrugást ér el a zombori csapat. Ismét Schmidt van jó helyzetben, de lövése alig megy kapu fölé. A 20 percben Rádi lefut, elhagyja az egész védelmet és a gólvonalról hátra adja a labdát a szabadon álló Schmidtnek, aki a labdát megállítja öt méterre a kapu előtt, azonban a játékvezető lest ítél, s így ez a biztos helyzet kihasználhatatlanul marad. A bácsalmási csapat csak ritkán jut át a fél pályáról, de a zombori csapat nem tudja kihasználni a fölényt.

A bácsalmási csapat legjobb embere Folz volt, kinek nagyon veszélyes lövéssel vannak, Pataki játékaival a tipikus kullancs játékot mutatta be, s nagy szerűen helyettesítette a csapatban Hubertot. Fejlátéka nagyszerű volt. A csapat legjobb része a védelem volt, s a két szélső fedezet Tordi és Sebő is nagyon jól álltak meg helyüket. A csatársor is sokkal jobban játszott, mint mált vasárnap, sok szép lövést adtak le kapura, s hogy több gólt nem értek el, az Hauk kitünő védelmének tulajdonítható. Ceba nagyon jól irányította a csatársort, szép labdákat osztogatott, idővel jó középcsatár lehet belőle.

SZABADKA

Ujvidéki VAK—MOVE Sport 2:2 (2:1)

Bezdán simán győzte le a szentesi MÁV-ot

BSE—Szentesi MÁV 3:0 (0:0).

Nagy érdeklődés mellett játszott vasárnap a szentesi MÁV Bezdánban. A mérkőzés nemvárt kemény játékot hozott. A bezdániak támadásával indul a játék, de eredmény nem mutatkozik, mert a szentesiek erősen védekeznek. A 15 percben szép támadást vezet a BSE ellenfele kapuja ellen. Bódi fut a labdával, de a szentesi kapus olyan durván bokszol, hogy a játékos kénytelen levonulni a pályáról és csak tíz perc múlva tud ismét játszani.

A 31 percben Horváth lövése a kapu mellett süvit el. A 39 percben Odri hagy ki óriási helyzetet. A 44 percben Horváth fejéről szedi le a labdát a szentesi kapus. A félidő bezdáni támadással ér véget.

A szünet után Kovács helyet cserél Matheisszel, aki kitünő labdákat juttat a csatársornak. A szentesi kapus azonban kitünően véd és minden labdát fog.

A 12 percben a szentesiek sarokrugást érnek el, amit csak nagy nehezen tud Hermann tisztázni. A 12 percben Bódi beadását Odri kapásból a hálóba vágja. A következő percben Vukovics erős labdája köt ki a kapus kezében. A 30 percben Kovács két méterről lö a kapu fölé. A 31 percben Odri beadását Kovács ritkán látott szép fejjessel küldi a hálóba. 2:0. A 40 percben Bódi sarokrugását ismét Kovács fejei a kapuba. 3:0. A 41 percben Odri egy méterről a kapu mellé lö.

A BSE-ből különösen kitűnt Vukovics II. és Kovács.

BSE II.—Kisköszeg 2:0 (0:0). Előmérkőzést a BSE II. csapata a kisköszegiekkel játszott. A kisköszegiek szépen játszottak, de a BSE eredményesebb volt.

Temerin súlyos veresége Makón

Makó—TTC 5:0.

A Temerini TC vasárnap Makón játszott, ahol súlyos vereséget szenvedett. A temerini együttes úgy látszik nagyon leért a tavaszi fordulóban. Eddig csak első mérkőzését nyerte meg, de vidéken mindig vereséget szenvedett. Az új összeállítás nem valami kitünő, az eredmények után ítélve. Az egész csapatot ujja kellene szervezni, ha ismét el akarja foglalni helyét a tabella felső részében. Erre azonban már csak a jövőre kerülhet sor. A második helytől végleg elbucszott a csapat, amely olyan nagyszerű kilátásokkal indult a tavaszi szezon elé.

Bajai TISE—Mezőkovácsháza 3:1 (2:1).

Szép játékkal megérdemelten győzött Baja. Az eredmény még sebb is lehetett volna, azonban a bajaiak az első félidő 22 percétől csak 10 játékosal küzdöttek, mert Michlert lerugták.

NB II. MÉRKŐZÉSEK

Ujverbázi CSE—Topolya 3:2 (0:2).

Makói VSE—SzVAK 3:2 (1:1).

Zentai AK—Pécs 1:1 (0:0).

Ujabb meglepések az NB I. vasárnapi fordulóján

Ujvidék 5:0 aranyú vereséget mért a Kispestre

Az NB I. vasárnap lejátszott hatodik fordulóján ismét sok meglepetést hozott. Az eredmények a következők:

Csepel—Szeged 3:2 (0:1).

Ferencváros—Nagyvárad 5:0 (2:0).

Gamma—Kolozvár 3:2 (1:0).

Haladás—Szolnok 3:2 (0:2).

Törekvés—Vasas 1:1 (1:0).

Ujpest—SalBTC 5:2 (1:1).

Ujvidék—Kispest 5:0 (1:0).

Elektromos—DiMAVÁG 3:0 (1:0).

A forduló után a következő a csapatok sorrendje: 1) Csepel 32, 2) Ferencváros 28, 3) Nagyvárad 28, 4) Gamma 27, 5) Szolnok 24, 6) Vasas 24, 7) SalBTC 24, 8) Ujpest 21, 9) Ujvidék 20, 10) Haladás 18, 11) DiMAVÁG 17, 12) Elektromos 16, 13) Kispest 16, 14) Törekvés 16, 15) Kolozvár 13, 16) Szeged 12 ponttal.

Bercelli nyerte Magyarország kardvívó bajnokságát. Vasárnap tartották meg az egyéni kardvívó bajnokságot mintegy 1000 főnyi közönség előtt. A győnyörű és nagyon érdekes küzdelemből Bercelli Tibor került ki győztesen 8 győzelemmel vereség nélkül, s ezzel megnyerte Magyarország 1943. évi kardvívó bajnokságát. 2. Gerevich, 3. Kovács, 4. Paloc, 5. Rajcsányi, 6. Maszól, 7. László, 8. Kispát.

KÖZGAZDASÁG

A Bács Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület közleményei

A KUKORICAVETŐMAG BIZTOSÍTÁSA

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a községi előljáróság a vetőmag biztosítása céljából május 15-ig kukorica vásárlására jogosító vásárlási engedélyt adhat ki annak a termelőnek, aki kukoricával bevetni kíván szántóterülete számára megfelelő mennyiségű vetőmaggal nem rendelkezik. A vásárlási engedély kérésékor a termelő köteles gabonalapját bemutatni.

Vetőmagszükségletként kat. holdanként 25 kg. szemes kukoricát kell számításba venni és a vásárlási engedélyben feltüntetni, hogy azt vetőmagvásárlás céljából állították ki. A vásárlási engedély csak abban a vármegyében érvényes, amelyben az engedélyt kiállították, más megye területén azonban csak abban az esetben, ha a vásárlás helye szerint illetékes közellátási kormánybiztos a vásárlásra az engedélyt megadta.

A kiadott vásárlási engedély csak 30 napig érvényes. Az eladó köteles nevét lakhelyét s az eladott kukoricamennyiséget a vásárlási engedély hátlapjára feljegyezni. A vásárlási engedélyt a kiállítás napjától számított 30 nap eltelté után következő három nap alatt a kiállító hatóságának vissza kell adni.

Sertéshizlakás, vagy takarmányozás céljára az illetékes hatóságok az engedélyt május 31-ig állíthatják ki és a termelőnek június 31-ig szabad vásárlási engedélyre kukoricát eladni.

A CUKORRÉPATERMELÉS SZABÁLYOZÁSA

Miniszteri rendelet értelmében az a gazdálkodó, aki az 1941. vagy 1942. évben szerződés alapján valamely cukorgyár, vagy szeszgyár részére cukorrépat termelt, köteles az 1943. évben legalább a szerződés szerint legnagyobb területen cukorrépat termelni.

Az, aki 1941. vagy 1942. évben szerződés kö-

tése nélkül termelt cukorgyár, vagy szeszgyár, vagy más részére cukorrépat, köteles legalább a korábbi 2 évben elért legnagyobb vetésterületen ebben az évben is cukorrépat termelni. A pénzügyminiszter kivételes esetben megengedheti, hogy a gazdálkodó kivételesen nem cukorgyárral, vagy szeszgyárral is köthessen cukorrépattermelési szerződést.

A rendelet hatálybalépése után cukorrépat másnak, mint belföldi cukorgyárnak, vagy szeszgyárnak szerződési kötelezettség esetében is csak a pénzügyminiszter engedélyével lehet átadni.

A gazdálkodót az 1931. március 1. előtt kötött cukorrépattermelési szerződésből kifolyólag 1943. évre előleg illeti meg, amelynek összege — amennyiben a szerződés magasabb összegű előleget nem biztosít — kat. holdanként 230.— pengő.

Cukorrépa árát, ha az érdekképviseleti megállapodás szeptember 10-ig nem jönne létre, rendeletileg állapítják meg.

A RÉZGÁLIC LEGMAGASABB ÁRA

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a rézgálic legmagasabb fogyasztói ára forgalmi adóval és csomagolással együtt kilógramonként 3.— pengő.

A GYAPJUFORGALOM KORLÁTOZÁSA

Az iparügyi miniszter rendeletere értelmében belföldi gyapjút csak a Futura és ennek bizományosai vásárolhatnak. A bizományosok is csak a Futura részére.

A rendelet szerint birkáról, vagy bárányról a gyapjút egy naptári évben csak egyszer szabad lenyírni éspedig a birkáról április 1. és július 15., a bárányról pedig április 1. és augusztus 31-e közötti időben. Ezen időhatáron belül a gyapjunyírás idejét a községi előljáróság állapítja meg. A termelő

köteles a lenyírt gyapjút bejelenteni a megállapított gyapjunyírás határidő utolsó napjától számított 8 nap alatt annál a községi előljáróságnál, ahol a nyírás végezték. A termelőnek azonban a lakóhelyén kívül lenyírt gyapjukészletét a lakóhelyhez illetékes községi előljáróságnál is be kell jelentenie. A bejelentéshez hivatalos bejelentőlapot a községi előljáróság díjtalanul bocsájt rendelkezésre. A bejelentés alá eső gyapjút igénybeveszik. Az igénybevett gyapjukészletet birtokosa nem használhatja fel és nem hozhatja forgalomba, hanem köteles azt a nyíráskori volt állapotában az átvételig megőrizni és romlástól megővni. Az igénybevett készletet a Futura megbízottja a bejelentőlap hozzáféréskésztől számított 15 nap alatt veszi át.

Az igénybevett készlet ellenértékét, amennyiben a gyapju minősége tekintetében megegyezés jött létre, a Futura megbízottja a közellátásügyi miniszter által megállapított áron átvételkor köteles készpénzben kifizetni. Ha a minőség tekintetében nem jött létre megegyezés, a hivatalos ár 89%-át az átvételkor, a fennmaradó vételár részletét pedig a gyapjubecslőbizottság minőségi megállapításától számított 8 nap alatt köteles a Futura megbízottja kifizetni.

Mentes az igénybevétel alól annak a juhtartó gazdának a saját gyapjutermeztől az a gyapju, amelynek egy részét maga, családtagjai és alkalmazottai által való felhasználás céljára az 1941-ik évet megelőzően is feldolgozta, vagy családja tagjaival vagy alkalmazottaival feldolgoztatta, erre a célra az 1943-ik évben 5 birkáról lenyírt gyapjumenyiség, de legfeljebb 7 kg zsíros, 4,2 kg mosott gyapju, ha pedig háztartásban rajta kívül 4-nél több személy él, minden további személy után még egy-egy birkáról lenyírt gyapjumenyiség, de legfeljebb személyenként 1,4—1,4 kg zsíros, vagy 0,8—0,8 kg mosott gyapju mennyiség. Az igénybevétel alól mentes gyapjút a juhtartó gazda köteles a bejelentési határidő utolsó napjától számított 30 napig a nyíráskor volt állapotban megőrizni. A gyapjunak az igénybevétel alól mentes mennyiségét bejelentéskor a községi előljáróság állapítja meg.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

Ephraim végrendelete

— Soha nem élt oly kutyafi,
Mint szép öcsém, Robert Shirley.
Mántha Stuart-vér lenne ő,
Oly hamis, kegyetlenkedő.
Ámde halóporom után
Kincset nem talál a zsvány,
Majd ráakad valahára,
Ki egyszer méltó lesz rája.

Irtam én magam, E. S.
Ez a Robert örököse és unokaöccse volt Shirley Ephraimnek, akit teljes joggal, keserűen gyűlölt az öreg remete. Megakadályozni nem tudta, hogy halála után a birtok ne az övé legyen, de legalább a kincset eltüntette előle. Valószínű az is, hogy nem volt nagy véleményével Robert szellemi képességeiről és sejtette, hogy az örökös nem fogja tudni kitalálni a hátrahagyott homályos utasításból, hogy merre keresse a pénzt. Ezt bizonyítják a következő sorok:

— Hadd keresse, hadd szaglássza,
Robert azt meg nem találja!

Az öreg Ephraim 1663-ban hunyt el, sirköve még ma is megvan a régi temető déli kerítésfalának közelében. A felírás, természetesen, rég lemosódott róla. Meglehetősen rossz verseket irt egyébként és magával vitte titkát a sirba.

Robert Shirlei negyven esztendeig élt utána az udvarházban. Különös és nem tulságosan rokonszenves egyéniség lehetett. Kereste egy darabig az elrejtett kincset, de hamarosan abba hagyta a hiábavalónak látszó fáradságot. Emlékirataiban meglehetősen nyersen mondja el a véleményét, hogy az egész kincs dajkamese, illetőleg az öreg Ephraim rossz tréfája vele szemben. Bolondnak és minden gonoszra képesnek tartotta a nagybátyját.

Utána a Shirley-nemzedékek egész sora valotta ugyanezt a nézetet. Egy-kettő ugyan rá-

adta a fejét a kincs keresésére, de egyik sem tudott nyomra találni.

XXX. FEJEZET.

Az első nyom

Ez volt Ephraim Shirley története. Cicely szívvel-lélekkel csüngött rajta és mindenben igazat adott a füzet írójának. Nemcsak hitte, de tudta, érezte, hogy a kincsek itt kell lennie valahol. Szinte az volt az érzése, hogy keresztüllát a falakon és sejt, merrefelé fekszik a pénz.

Az összegyűjtött feljegyzések nem igen adtak megbízható alapot a kutatásra. Meglehetősen hiányos és részben érthetetlen odavetett megjegyzések voltak, amelyek közül néhány talán nem is vonatkozott a kincstre. Cicely két rövid és homályos adatot válogatott ki köztük és meg volt győződve róla, hogy ezekben kell keresni a titok nyitját. Az egyik Ephraimnek kétsoros verse volt, a másik, sokkal fontosabb feljegyzés egy okmány szélére volt odavetve, olyan halvány tintával, hogy alig lehetett ki-venni:

Dél 108
Nyugat 144
Quietum restet. E. S.

Különös. Két megadott pont — valószínűleg ellenmondásban egymással — gondolta Cicely. De mindenesetre irányt mutat ez a jelzés. . . az ám! De micsoda irányt? A számok valószínűleg valamilyen mértékegységet jelentenek. Talán yardot. A latin szavakkal nem volt baja, azonnal megértette. „Quietum restet”: nyugodjék békében.

Nyilvánvaló, hogy a kincstre érte nyugodjék békében. És nyugodott is teljes kétszázötven esztendőn keresztül. A két végső betűről nem volt nehéz kitalálni, hogy azok Ephraim nevének kezdőbetűi.

Itt volt a kérdés: honnan induljon el száznyolc yardnyira dél felé? Ha a kiinduló pontot megtalálja, a többi gyermekjáték lesz.

Egyszerre egy gondolat ötlött Cicely eszé-

be. Talán két külön részre osztotta a kincset és két helyen rejtette el? Meg kellene találnia azt a pontot, ahonnan két irányban kiinduljon. A kincs nem itt fekszik, de innen könnyű lenne megtalálni. Csak a megjelölt számú yardot, vagy lábat, esetleg hüvelyket kell lemérnie a mondott irányokban. Miért adott volna meg egyébként két különböző égtájat? Nem, az öreg Ephraim Shirley, ez a letört gavallér, ravasz és furfangos ember volt.

Az is bizonyos, hogy a kiindulási pontnak valami szilárd, változatlan helyen kell lennie, amelyet a kereső felismerhessen. Valami fal, épület, talán fa? . . . Nem, fa nem, hiszen az elszárazdhat, vagy kivághatják. Amellett nagyterjedelmű sem lehet, mert akkor nem lehetne pontos irányban haladni, nem tudhatná az ember, melyik pontjától induljon.

Eltöprengve nézegette Cicely a kétszázestendős sárga pergamentet. Bizonyos volt benne, hogy itt a titok kulcsa. Rövid néhány szó és két szám: de benne van minden, amit tudni kell.

Hiszen csak meg tudná oldani!

Ujra és újra eszébe jutott a két szám és a néhány szó, küzdött vele, töprengett rajta. Néha már azt hitte, hogy megvilágosodik előtte az értelme . . . de aztán megint elhomályosodott. Arra is gondolt, hogy talán cryptogramm az egész és ravaszul el van rejtve az értelem úgy, hogy másképpen kell olvasni a betűket, vagy pedig a számokat kell betűkké változtatni. Cicely hallott már ilyesmiről. Megpróbálta nagy türelemmel szétrakosgatni a betűket és számokat, de minden eredmény nélkül. Hamarosan abba is hagyta, megérezte, hogy nem ebben az irányban rejtőzik a megoldás.

(Folytatjuk.)

Apróhirdetések

FIATAL borbélysegédet AZONNALI be-
lépésre felvesz Stein-
bach József borbély.
Zombor Erzsébet tér
a-3311-f
12.

Eladó egy jókarban
levő, új Orel írógép
egy új ígérszékény,
egy jókarban levő di-
vány. Megtekinthető:
Petőfi utca 7. a ház-
mesternél. a-3312-f